
TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

TAARIFA YA WAKURUGENZI NA TAARIFA YA MAHESABU KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022

YALIYOMO	UKURASA
1. Yaliyomo	1
2. Tangazo la Mkutano Mkuu wa Mwaka	2
3. Taarifa za Muhimu za Kampuni	3
4. Vifupisho	4
5. Taarifa ya Mwenyekiti wa Bodi	5-7
6. Taarifa ya Mkurugenzi Mtendaji	8-10
7. Taarifa ya waliokasimiwa Utawala	11-17
8. Tamko la Wajibu la waliokasimiwa Utawala	18
9. Tamko la Mkuu wa Idara ya Fedha	19
10. Ripoti ya Wakaguzi Huru wa Mahesabu	20 - 21
 TAARIFA ZA FEDHA	
11. Taarifa ya Faida au Hasara na Mapato Mengine ya Kina	22
12. Taarifa ya Hali ya Fedha (Mizania)	23
13. Taarifa ya Mabadiliko ya Mtaji na Hifadhi	24
14. Taarifa ya Mtiririko wa Fedha	25-26
15. Vielelezo na maelezo kuhusu Taarifa za Fedha	27-40

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

ILANI YA MKUTANO MKUU WA MWAKA

ILANI INATOLEWA kwamba Mkutano Mkuu wa Mwaka wa Wanahisa wa Tanganyika Farmers' Association PLC utafanyika katika **viwanja vya TFA Arusha Shopping Centre vilivyopo barabara ya Sokoine, eneo la Ngarenaro, Mjini Arusha siku ya Jumamosi tarehe 04 Novemba 2023 mnamo saa nne asubuhi (04:00)** kwa madhumuni yafuatayo:-

1. Kufungua Mkutano Mkuu.
2. Kusoma Ilani ya kuitisha Mkutano Mkuu.
3. Kupitisha Ajenda za Mkutano Mkuu.
4. Kuthibitisha uteuzi wa Mkurugenzi wa Bodi aliyechaguliwa na Wakurugenzi wa Bodi kwa mujibu wa kifungu cha 76 (3) cha Katiba ya Kampuni ya Tanganyika Farmers' Association PLC.
5. Kuthibitisha kumbukumbu za Mkutano Mkuu wa Mwaka uliofanyika Arusha tarehe 05/11/2022.
6. Yatokanayo na Mkutano Mkuu wa Mwaka uliofanyika Arusha tarehe 05/11/2022.
7. Taarifa ya Mwenyekiti.
8. Kupokea na kupitisha taarifa ya Mahesabu yaliyokaguliwa kwa Mwaka wa fedha ulioishia tarehe 31/10/2022, pamoja na taarifa ya Bodi na Wakaguzi wa Nje wa Mahesabu.
9. Kupokea na kupitisha mapendekezo ya Bodi kuwa hakutokuwa na toleo la gawio kwa mwaka wa fedha ulioishia tarehe 31/10/2022.
10. Kuidhinisha malipo ya Wakurugenzi kwa mwaka unaofuata.
11. Kupokea na kupitisha mapendekezo ya Bodi ya Wakaguzi wa Nje wa Mahesabu kwa mujibu wa kifungu cha 170 (2) cha sheria za makampuni pamoja na malipo yao.
12. Shughuli nyingine yeyote ile pale ambapo taarifa inayostahiki itakuwa imepokelewa.
13. Kufunga Mkutano Mkuu.

Kwa Amri ya Bodi ya Wakurugenzi

Pendo Jacob

Katibu wa Kampuni

13/10/2023

ELEZO:

- Nyaraka zote zinazohusiana na Mkutano Mkuu zinapatikana katika tovuti www.tfa.co.tz.
- Fomu ya Uwakilishi inapatikana kwenye Matawi yote ya TFA na kwenye tovuti www.tfa.co.tz. Fomu ya Uwakilishi iliyojazwa inatakiwa kufikishwa/kutumwa katika ofisi za TFA Makao Makuu sio chini ya masaa 48 kabla ya Mkutano Mkuu, lasivyo fomu hiyo haitakubalika.
- Wanahisa wafike na kadi itakayowatambulisha kama kadi ya uanachama, cheti cha umiliki wa hisa, leseni ya udereva, kitambulisho cha mpiga kura, au kitambulisho cha taifa.

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

TAARIFA MUHIMU ZA KAMPUNI KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022

MAHALI SHUGHULI ZINAPOFANYIKA: OFISI ILIYOSAJILIWA:	Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Barabara ya Tanesco, Arusha S. L. P. 3010, Arusha Tanzania <i>www.tfatz.com</i>
BENKI:	CRDB Bank Limited Tawi la Arusha S. L. P. 3150, Arusha Tanzania NCBA (T) Limited Tawi la Arusha S. L. P. 2715, Arusha Tanzania NBC (T) Limited S. L. P. 3004 Arusha, Tanzania
WANASHERIA WA KAMPUNI:	M/s Royal Attorneys, Advocates & Legal Consultants S. L. P. 2753, Arusha Tanzania
KATIBU WA KAMPUNI:	Pendo Jacob S. L. P. 3010, Arusha Tanzania
WAKAGUZI WA NJE WA MAHESABU:	Auditax International NSSF (Mafao House), 2 nd Floor, S. L. P. 16272, Arusha Tanzania

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

TAARIFA YA WALIOKASIMIWA UTAWALA NA TAARIFA ZA FEDHA ZILIZOKAGULIWA KWA MWAKA WA FEDHA ULIOISHIA 31 OKTOBA 2022

VIFUPISHO

TFA	:	Tanganyika Farmers' Association
NBAA	:	National Board of Accountants & Auditors
POS	:	Point Of Sale
IFRSs	:	International Financial Reporting Standards
CPA	:	Certified Public Accountant
GA	:	Graduate Accountant
IAS	:	International Accounting Standards
FCCA - PP	:	Fellow Certified Public Accountant in Public Practice
NSSF	:	National social Security Fund
HESLB	:	High Education Student Loans Board
SDL	:	Skills Development Levy
PLC	:	Public Limited Company
FIFO	:	First In First Out
WDV	:	Written Down Value

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

TAARIFA YA MWENYEKITI

Ndugu Wanahisa,

Kwa niaba ya Bodi ya Wakurugenzi na Menejimenti, nachukua fursa hii kuwakaribisha nyote katika Mkutano huu Mkuu wa Mwaka wa kampuni yetu Tanganyika Farmers' Association PLC. Kwangu mimi, imekuwa ni heshima kubwa na bahati nzuri kuwa Mwenyekiti wa Kampuni hii kwa muda wa mwaka mmoja uliopita. Ninayo heshima kubwa kuwasilisha kwenu taarifa ya mwaka wa fedha ulioishia tarehe 31 Oktoba 2022.

Napenda kupongeza juhudi za Menejimenti na wafanyakazi wote waliofanya kazi bila kuchoka kwa mafanikio yaliyoainishwa katika ripoti hii. Nawashukuru wenzangu, Wajumbe wa Bodi ya Wakurugenzi kwa kujitolea kutoa mwongozo katika utekezaji wa malengo ya kampuni. Ni kutokana na kujitolea na michango isiyoyumbayumba wa timu nzima ambapo mwaka wa 2022 ulikuwa wa mafanikio kwa Kampuni.

Pia napenda kuwashukuru kwa dhati wateja wetu wote kwa kuendelea kuunga mkono Kampuni yetu huku tukijua kwamba bila wao TFA yetu isingefanikisha kile tunachowasilisha kwenu. Tunaendelea kuwashukuru Wanahisa wetu wote kwa uwekezaji wenu na kuunga kwenu mkono mipango na juhudi zetu za kuifanya TFA yenye faida kwetu sote.

Mafanikio na maendeleo kwa mwaka 2022.

Taarifa ya utendaji wetu imeonyeshwa kwenye ukurasa wa 22-26, ambapo inaainisha jinsi tulivyokuza biashara yetu, na kwa sababu hiyo ninakualika usome maendeleo ya Kampuni pamoja na taarifa ya Mkurugenzi Mtendaji. Katika taarifa hii ya Mwaka nitatoa maelezo muhimu tu pamoja na kutoa kwa ufupi mafanikio na malengo yetu kwa siku za usoni.

1. **Ununuzi na usambazaji wa mbegu mbalimbali utabakia kuwa kipaumbele kikubwa cha kimkakati katika Kampuni.** TFA inaendelea kushirikiana na washirika muhimu katika utoaji wa huduma hizi kama SEEDCO Tanzania Limited, Bayer Life Science (T) Limited, Corteva Agri Science, Agricultural Seed Agency (ASA), Zambia Seed Company Limited, Krishna Seed, Western Seed na wasambazaji wengine wa kuaminika.
2. **Uagizaji Viuatilifu vya Kilimo:** Tutaendelea na uagizaji wa bidhaa kutoka nje ya nchi, pamoja na manunuzi ya pembejeo ndani ya nchi na kusambaza viuatilifu mbalimbali kama vile vya kuua wadudu, viua ukungu, viua magugu mashambani, pia viuatilifu vya kuhifadhi mbegu, kuhifadhi na kufukiza mazao ghalani. Biashara hii imekuwa ikiongezeka siku hadi siku.
3. **Biashara ya Mbolea:** TFA inaendelea kusajili virutubisho vya mimea na udongo ili kukabiliana na changamoto za upatikanaji na usambazaji wa mbolea. Tumekuwa tukiagiza na kununua mbolea kutoka ndani na nje ya nchi.
4. **Kuagiza zana rahisi za Kilimo:** Tunaanza utaratibu wa kuagiza vifaa vya kilimo na zana rahisi zinazoweza kuendeshwa kwa mikono - hasa vinyunyizia viuatilifu vya mkono, majembe ya mkono, na jembe la kukokotwa na ng'ombe. Haya yote yanafanywa ili kuona tunaongeza tija katika kilimo cha nchi hii.

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

5. Kwa ujumla, uimarishaji wa biashara yetu na matarajio ya ukuaji yanaendelea kuzaa matunda chanya kama inavyotafsiriwa kupitia ongezeko la wateja, viwango vya mapato vilivyoimarishwa, usimamizi bora wa gharama na ubora wa usimamizi wa athari za kibiashara.

Hali ya Kiuchumi na Masoko ya bidhaa 2022

Hali ya uchumi katika nchi yetu kwa kipindi cha mwaka 2022 ilidhoofishwa na kuwepo kwa vita katika nchi za Urusi na Ukraine; uwepo wa ugonjwa wa Corona (Uviko 19) na athari za mabadiliko tabia nchi.

Pamoja na chagamoto hizi bado hali ya ukuaji uchumi katika nchi yetu umekuwa ukiimarika siku hadi siku. Sekta nyingi zimeendelea kukua kwa wastani wa kawaida ikiwemo kilimo. Ukuaji huu unajidhihirisha katika taarifa yetu ya fedha 2021/2022.

Mfumuko wa bei umeendelea kuimarika kwa wastani wa juu kidogo ya malengo yetu kama nchi na Benki Kuu ya Tanzania ilivyoainisha. Wastani wa mfumuko wa bei wa kila mwaka nchini ulikuwa 4.3% wakati ukuaji halisi wa pato la Taifa ulikuwa 4.7% kwa mwaka 2022 ukilinganishwa na 4.9% mwaka 2021. Matarajio ya kukua kwa uchumi wetu ni 5.2% kwa mwaka 2023 hadi kufikia 6.2% kwa mwaka 2024.

Matarajio haya yamefikwa kwa sera imara za usimamizi wa fedha na uongozi thabiti wa nchi yetu chini ya Mheshimiwa Rais wetu Dk. SAMIA SULUHU HASSAN.

Mpango Mkakati kwa Mwaka 2022/2023

TFA PLC itaendelea kufanya biashara ya bidhaa bora za kilimo huku tukijikita katika kuongeza tija katika mifumo yetu, kuboresha huduma kwa wateja wetu hususani wakulima, kuongeza wigo wa bidhaa na kupunguza gharama za uendeshaji huku tukitarajia ukuaji wa faida ghafi. Mpango na malengo yote haya yatafanikiwa kwa kufanya yafuatayo:-

1. Kuongeza usambazaji wa mbegu mbalimbali zinazozalishwa nchini (OPV) na chotara. Hili litaenda sambamba na kuongeza upatikanaji wa mbegu za mbogamboga na jamii yake kutoka ndani na nje ya nchi.
2. Kuongeza upatikanaji wa viuatilifu vyenye ubora na ufanisi kutoka kwa wabia wetu wa ndani na nje ya nchi yetu.
3. Kuendelea kuongeza wigo wa upatikana wa mbolea na virutubisho mbalimbali vya udongo na mimea. Hili linafanyika kwa kushirikiana na wadau wa ndani na nje ya nchi yetu.
4. Kuimarisha ushirikiano na ubia wa kimkakati kati yetu na wadau wengine wa biashara yetu ndani na nje ya nchi. Mazungumzo yanafanyika kati yetu na makampuni kutoka Kenya, Ufaransa, Uhispania, Thailand na n.k.
5. Tunakusudia kuimarisha uthibiti wetu kuhakiki ubora wa viuatilifu na mbegu kwa kutumia teknolojia ya kisasa. Haya yote ni katika kuhakikisha mkulima anapata bidhaa bora zinazokidhi viwango.

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

Nyaraka za Mkutano Mkuu wa Mwaka.

Taarifa za fedha na ripoti ya Wakurugenzi zimetolewa kwenu katika kabrasha mlizopatiwa. Nawasihi wote mshiriki katika majadiliano na kutoa michango yenu muhimu ili kuongeza tija ya kikao hiki muhimu.

Kwa niaba ya Wakurugenzi wa Bodi, ninawashukuru tena nyote kwa wingi wenu kwa kuhudhuria mkutano huu mkuu. Pia nawashukuru kwa kuendelea kutuunga mkono katika kuendeleza biashara yetu hii. Natambua kuwa imani yenu ni kubwa kwetu Bodi na Menejimenti yote, hivyo na mimi niwahakikishie hatutawaangusha.

Nawatakieni nyote mkutano wenye heri na mafanikio.

Asante na Mungu Awabariki.

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

TAARIFA YA MKURUGENZI MTENDAJI

Ndugu Wanahisa,

Ninayo furaha kubwa kuendelea kumshukuru Mwenyezi Mungu kwa kutujalia tena mwaka mwingine wenye mafanikio kwetu 2022. Nichukue nafasi hii kuripoti kuwa mwaka 2022 umekuwa wa mafanikio katika kutimiza malengo yetu. Kampuni yetu imebaki imara na kuhimili changamoto mbalimbali za kibiashara.

Kampuni imepiga hatua nzuri katika safari yetu ya mabadiliko ya kuwezesha ongezeko la faida na malengo ya kutoa gawio kwa Wanahisa.

Ili kuweza kufikia malengo haya ya kimkakati tumekuwa tukiongeza nidhamu ya matumizi na uthibiti wa gharama za biashara, kuwekeza katika teknolojia na kuongeza ushirikiano wa kimkakati ndani na nje ya nchi na wadau wa kilimo. Haya yanajidhihirisha kwa kuangalia utendaji wetu kwa vipindi tofauti tofauti.

Kampuni imeripoti faida kwa kipindi cha miaka mitatu (3) mfululizo kama ifuatavyo:-

1. 2019/2020 - TZS 120M
2. 2020/2021 - TZS 273M
3. 2021/2022 - TZS 151M.

Ufanisi huu ulipelekea kupunguza hasara zilizokuwa zimepatikana huko nyuma kutoka TZS 11.3 Bilioni hadi kufikia 1.49 Bilioni kwa kipindi cha mwaka huu tunaoripoti.

Malengo yetu ni kuimarika kwa faida kwa kipindi cha mwaka ujao 2023/2024.

Tunaendelea kuwashukuru Wanahisa wetu kwa kuendelea kutuelewa kwa kipindi chote hichi cha kuboresha ufanisi wa kibiashara ya kampuni yetu.

Bodi ya Wakurugenzi na Menejimenti tunao wajibu mkubwa kuhakikisha kuwa tunawapatia thamani ya uwekezaji wenu katika biashara hii ya kilimo.

Jedwali la mchanganuo wa Utendaji kwa Kifupi (TZS "000")

SN	KIPIMO CHA FEDHA	31 / 10 / 2022	31 / 10 / 2021	TOFAUTI
1	Mapato kutoka bidhaa za kilimo	14,417,138	12,968,214	1,448,924
2	Gharama ya Mauzo	(12,838,790)	(11,889,379)	(949,411)
3	Faida Ghafi	1,578,348	1,078,835	499,513
4	Mapato Mengine	2,590,999	2,322,777	268,222
5	JUMLA	4,169,347	3,401,612	767,735
6	Gharama za Utawala	(1,811,984)	(1,606,230)	(205,754)
7	Gharama za Mauzo na Usambazaji	(497,044)	(529,307)	32,263

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

TAARIFA YA MKURUGENZI MTENDAJI (INAENDELEA)

SN	KIPIMO CHA FEDHA	31 / 10 / 2022	31 / 10 / 2021	TOFAUTI
8	Gharama za Fedha	(1,484,064)	(753,868)	(730,196)
9	Gharama za Uchakavu	(224,995)	(238,712)	13,717
10	Faida Kabla ya Kodi	151,260	273,495	(-122,235)
11	Jumla ya Mtaji na Madeni	52,089,700	47,523,578	4,566,122
12	Pesa Taslimu	362,218.00	671,830.00	(-309,612)

1. Mapato

Vyanzo vya mapato vimeendelea kubakia kuwa mauzo yanayotokana na pembejeo za kilimo na kodi ya pango. Tumeripoti ongezeko la TZS 1.4 Bilioni katika biashara ya kilimo na TZS 268 Milioni kwenye mauzo ya kodi ya pango.

2. Matumizi

Kampuni imeendelea kusimamia matumizi na gharama za uendeshaji. Kwa kipindi cha mwaka wa fedha unaoishia 31 Oktoba 2022 tunaripoti ongezeko la gharama za fedha TZS 730 Milioni na gharama za utawala TZS 206 Milioni. Namna pekee ya kupunguza makali haya ni pamoja na kuendelea kukuza mauzo yetu huku tukipunguza gharama za uendeshaji pamoja na kutafuta fedha za mtaji kwa gharama nafuu zaidi.

3. Faida Ghafi

Katika kipindi hichi cha biashara TFA imeripoti faida TZS 151 Milioni. Faida yetu imepungua kipindi hiki kutokana na ongezeko la gharama za fedha zilizotokana na kuhamisha deni letu kutoka benki ya NCBA kwenda benki ya NBC. Tunatarajia faida ghafi yetu kukua kwa mwaka ujao unaoishia 31 Oktoba 2023

4. Mtaji na Madeni

Mtaji na madeni ya TFA umekuwa kufikia TZS 52.1 Bilioni, thamani ya majengo, mashine na vifaa imekuwa na ongezeko la TZS 4.6 Bilioni huku bidhaa zetu zikiongezeka thamani kufikia TZS 2.1 Bilioni.

5. Ukwasi

Ukwasi wa kampuni uliripotiwa kwa TZS 362 Milioni kwa mwaka wa fedha unaoishia 31 Oktoba 2022. Mabadiliko katika mali pamoja na madeni vina utofauti ya TZS 760 Bilioni.

6. Huduma kwa Wateja

Kama kampuni tunajielekeza kuboresha huduma kwa wateja wetu. Tunafanya juhudi kuhakikisha kuwa huduma zetu zinakuwa za kiwango cha juu kulinganisha na washindani wetu. Tumeanzisha mfumo wa kufuatilia na kujibu malalamiko ya wateja wetu kwa muda

TAARIFA YA MKURUGENZI MTENDAJI (INAENDELEA)

mfupi na kwa uhakika. Kwa pamoja tunachukua hatua za makusudi kuhakikisha kuwa tunaleta mabadiliko chanya katika utoaji wa huduma zetu.

7. Teknolojia

Mabadiliko ya ushindani ya mara kwa mara yanahitaji uwekezaji katika teknolojia kwa ajili ya kuchagiza ufanisi katika uendeshaji na kuimarisha huduma kwa wateja pamoja na bidhaa. Kwa ajili hiyo, tupo katika mazungumzo na watoa huduma wa mifumo ya huduma kwa wateja (Management Information Systems) kwa lengo la kutekeleza mradi huo katika mwaka ujao wa fedha.

8. Kufungua Matawi Mapya

Katika kuhakikisha kuwa tunawafikia wadau wengi zaidi katika kilimo na kukuza biashara yetu kampuni inakusudia kufungua matawi mapya manne (4) katika mikoa ya **Kigoma, Rukwa, Mwanza** na **Singida**. Ukuaji huu utaongeza na kuimarisha biashara yetu kwa kuendelea kuwa msambazaji pekee nchini mwenye mtandao mkubwa katika biashara ya kilimo.

Mwelekeo wa biashara yetu siku za usoni

Mazingira ya ufanyaji biashara katika nchi yetu na duniani kwa ujumla yanatutaka tuendeleo kuwa makini na thabiti katika kufanya maamuzi yenye tija kwa biashara yetu.

Tutaendela kuhakikisha kuwa biashara yetu inatoa suluhisho kwa wakulima wa nchi hii na wadau mbalimbali katika kilimo.

Ninaomba kuchukua tena nafasi hii kuwashukuru Wanahisa, Wakurugenzi wa Bodi, Wafanyakazi wenzangu na wadau wote kwa kunipatia nafasi ya kuongoza kampuni yetu hii wakati huu muhimu wa kuelekea ukuaji na ongezeko la faida.

Tuendeleo kushirikiana ili kuhakikisha malengo yetu ya kuwa na TFA mpya yenye nguvu na thamani kwa Wanahisa inawezekana.

Asanteni na nawatakia wote kila la kheri.

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

TAARIFA YA WALIOKASIMIWA UTAWALA KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022

Wajumbe waliokasimiwa Utawala wanawasilisha Taarifa yao pamoja na Mahesabu yaliyokaguliwa ya mwaka ulioishia October 31, 2022, ambayo ina arifu hali ya mambo yaihusuyo, humu ikijulikana kama "Kampuni".

1. HISTORIA

TFA Imekuwa mmoja wa wadau wakubwa na wahusika madhubuti ndani ya sekta ya kilimo nchini Tanzania tangu ilipo anzishwa Tanganyika, mwaka 1935.

TFA ina wajumbe Zaidi ya 4,800 wakiwakilisha sehemu mtambuka ya jumuiya ya wakulima wa Tanzania. Kutoka kwa wamiliki wadogo wa ardhi hadi wakulima wakubwa wa kibiashara, kutoka kwa wanavijiji hadi mashamba ya serikali, kutoka mashamba yanayomilikiwa na familia hadi vyama vya ushirika, TFA ki uhakika inawakilisha kweli wakulima wa Tanzania na jumuiya zao.

2. USAJILI

Kampuni ya TFA imesajiliwa nchini Tanzania chini ya sheria ya Makampuni kama Kampuni ambayo ina wanahisa wengi ikipewa hati ya usajili Namba 1826.

3. SHUGHULI KUU

Tanganyika Farmers' Association Plc. (TFA) ilianzishwa shughuli kuu ambazo ni uuzaji na usambazaji wa pembejeo pamoja na bidhaa zinazohusiana na maendeleo ya mali za kudumu kama vile majengo na upangishaji.

4. DIRA YA KAMPUNI

Kusambaza bidhaa bora na huduma bora kwa wateja, kuhakikisha kwamba wanahisa wake wanapata Faida kutokana na uwekezaji wao, kuwa mwajiri wa chaguo na kujitahidi kuleta ustawi kwa wasambazaji wetu, washirika na jamii kwa ujumla.

5. DHAMIRA YA KAMPUNI

Kuwawezesha wakulima nchini Tanzania kupitia kukuza tija yenye faida na endelevu katika kilimo.

6. MAADILI YA MSINGI

Ili kutekeleza maono yake, Bodi ya Wakurugenzi na menejimenti wanazingatia katika maadili yafuatayo katika kuongoza Kampuni:

- Uaminifu,
- Uwazi,
- Kuwajibika kwa tabia na matokeo yetu,
- Kuzingatia na kutekeleza sera ya Wajibu wa kijamii na,
- Kujali wengine ambao wameathiriwa katika biashara na shughuli zetu za kila siku.

7. MATOKEO NA GAWIO KWA MWAKA WA FEDHA 2021/2022

Kampuni ilipata faida kabla ya TZS bilioni 0.15 kabla ya Kodi kwa mwaka ulioishia Oktoba 31, 2022 ikilinganishwa na faida ya TZS bilioni 0.27 kabla ya Kodi kwa mwaka ulioishia 31 Oktoba 2021. Matokeo zaidi ya kampuni yamewekwa kwenye ukurasa wa 14. Wakurugenzi hawapendekezi malipo ya gawio mwaka huu wa fedha.

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

TAARIFA YA WALIOKASIMIWA UTAWALA KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022 (INAENDELEA)

8. TATHMINI YA UTENDAJI KWA MWAKA WA FEDHA 2021/2022

Utendaji wa kifedha wakati wa Mwaka wa Fedha

Kwa mwaka 2021/2022, Kampuni imeweza kuongeza Mapato kwa 11.3% ikilinganishwa na mwaka uliopita 2020/2021, kama ilivyochambuliwa hapa chini: -

MAPATO				
MAELEZO	HALISI	HALISI	TOFAUTI	TOFAUTI
	2021/2022	2020/2021		
	(TZS 000')	(TZS 000')	(TZS 000')	(Kwa %)
Mapato ya Kilimo	14,417,138	12,968,214	1,448,924	11.17%
Mapato Mengine	2,590,999	2,322,777	268,222	11.54%
Jumla ya Mapato	17,008,137	15,290,991	1,717,146	11.3%

Ukumbusho:

Mapato ya Kilimo yalichangia asilimia 84.77 ya Mapato yote, mapato mengine ambayo ni pamoja na Mapato ya Kukodisha na punguzo la TZS bilioni 2.91 yalichangia asilimia 15.23 ya mapato yote.

9. MAFANIKIO KATIKA MWAKA HUU WA FEDHA

- Kununua na kusambaza mbegu za kilimo
- Uagizaji kutoka nje ya nchi na usambazaji wa kemikali na madawa ya kilimo
- Uagizaji kutoka nje ya nchi na usambazaji wa mbolea na pembejeo za kilimo.
- Kuhifadhi wapangaji wake wa msingi katika majengo yake.

10. MIPANGO YA MAENDELEO YA SIKU ZA BAADAE

Kampuni itaendelea kuboresha faida yake kupitia usambazaji wa bidhaa bora, huduma, kuzingatia thamani katika bidhaa na upanuzi na uvumbuzi wa aina za bidhaa pamoja na kusimamia kwa uangalifu gharama na hatari zote zinazoambatana na biashara: -

- Kuongezeka kwa usambazaji wa aina mbali mbali za wazi za uchavushaji (Open Pollinated Varieties - OPVs) na Mbegu za mseto.
- Kuongezeka kwa usambazaji wa mbegu za mboga mboga ambazo kwa sasa huzalichwa nchini na kuigizwa nje ya nchi.
- Ongezeko la mauzo ya kemikali za kilimo (agrochemicals).
- Ongezeko uingizaji, uuzaji na usambazaji wa mbolea.
- Muendeleo wa muungano wa kimkakati na wauzaji na wateja kitaifa na kimataifa.
- Ununuzi wa vifaa bora vya uhibititi wa ziada na vifaa vya upimaji wa mbegu na kemikali za kilimo.
- Uboreshaji wa uuzaji wa mazao ya kilimo kupitia vituo vya uuzaji wa mazao ya kilimo, pamoja na kushiriki na kuhamasisha usindikaji wa mazao ya kilimo, usafirishaji wa mazao ya kilimo, mtandao wa wazalishaji, utafiti na maendeleo, njia mbadala za matokeo chanya ya kilimo chenye tija.

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

TAARIFA YA WALIOKASIMIWA UTAWALA KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022 (INAENDELEA)

- h) Kukuza ushirikiano wa serikali na sekta binafsi katika usambazaji wa teknolojia ya kilimo.
- i) Maendeleo ya Mali za kudumu na ongezeko la wapangaji.

11. MPANGO WA KUDHIBITI MAZINGIRA

Kampuni inafuatilia athari za shughuli zake kwenye mazingira, ambayo ni kupitia matumizi ya umeme, maji na utengenezaji wa taka. Kampuni inapunguza athari zake kupitia matumizi bora ya majengo yake na vifaa vingine vya ili kuhakikisha kuwa kuna usimamizi sahihi wa taka.

12. MCHANGANUO WA MTAJI KWA MWAKA WA FEDHA 2021/22

Kampuni ilikua na Mtaji wa hisa ulioidhinishwa wa TZS bilioni 3 zilizogawanywa katika washiriki 300,000 walio na hisa za TZS 10,000 kila mmoja. Mpaka kufikia tarehe 31 Oktoba 2022 kampuni ilikuwa na hisa 251,370 zilizotolewa na kulipwa kikamilifu wanachama hisa za TZS 10,000 kwa kila mmoja na kuchangia Mtaji wa jumla wa TZS bilioni 2.51.

13. USIMAMIZI WA ATHARI PAMOJA NA UDHIBITI WA NDANI

Bodi ya wakurugenzi inakubali jukumu la mwisho kwa usimamizi wa athari zote na mifumo ya udhibiti wa ndani ya Kampuni. Ni jukumu la wasimamizi waliokasimiwa kuhakikisha kuwa kuna mifumo ya kutosha ya udhibiti wa kifedha na utendaji inaandaliwa na kudumishwa kwa msingi unaoendelea ili kutoa uhakikisho mzuri kuhusu:

- ❖ Ufanisi wa shughuliza kampuni;
- ❖ Kulindwa kikamilifu kwa mali zote za Kampuni;
- ❖ Kuzingatia na kufwata sheria zote na kanuni zinazotumika na Kampuni;
- ❖ Taarifa za kihalisi ni sahihi na za kuaminika;
- ❖ Uendelevu wa biashara katika hali zote za kiuchumi; na
- ❖ Tabia za uwajibikaji kwa wadau wote.

Ufanisi wa mfumo wowote wa udhibiti wa ndani unategemea kwa kiwango kikubwa utendaji ambao unazingatia kikamilifu taratibu na maadili yaliyowekwa. Daima kuna hatari ya kutofuata hatua kama hizo kwa baadhi ya wafanyikazi. Ijapokuwa hakuna mfumo wa udhibiti wa ndani unaweza kutoa uhakikisho kamili dhidi ya upotoshaji au hasara, mfumo wa kampuni umeundwa kuipatia Bodi ya wakurugenzi uhakikisho mzuri kwamba taratibu zilizowekwa zinafanya kazi vizuri na kwa ufanisi mkubwa.

14. KUKAIMU

Malengo ya jumla ya kampuni yanakubaliwa na Bodi ya wakurugenzi, ambayo hukaimisha shughuli za kila siku kwa wasimamizi wa uendeshaji wa Kampuni kwa utekelezaji. Kuna muundo wa wazi wa Kampuni, unaoelezea madaraka pamoja na idhini Kwenye ngazi mabali mbali za uongozi.

15. HALI YA KIFEDHA

Kampuni (TFA) inafadhiliwa na deni kutoka benki ya NBC la TZS bilioni 8 na na Mtaji kutoka kwa wanahisa wake. Maelezo ya mkopo yamefafanuliwa Zaidi katika fungu la maelezo namba 16 la Taarifa za Fedha.

Bodi ya wakurugenzi inathibitisha kwamba viwango vya uhasibu vinavyotumika vimefuatwa na kwamba taarifa za kifedha zimetayarishwa kwa msingi kwamba Kampuni itaendelea kuwepo

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

TAARIFA YA WALIOKASIMIWA UTAWALA KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022 (INAENDELEA)

kwa muda mrefu. Bodi ya wakurugenzi ina matarajio mazuri kwamba TFA ina rasilimali za kutosha kuendelea kuwepo wa kwa muda mrefu.

16. BAJETI

Bajeti za kina za kila mwaka zimetayarishwa na na kupitishwa na Bodi ya wakurugenzi. Bajeti ya kila mwaka inatokana na Mipango ya Kampuni ya Muda mrefu na mfupi. Wafanyikazi wenye ustadi wanaangaliwa na kunadumishwa katika mchakato rasmi wa kuajiri na mfumo wa tathmini ya utendaji, ambao unaainisha mahitaji ya mafunzo.

Pia, mafunzo Muhimu kwa wafanyakazi ya nje na ya ndani, husaidia kuunganisha ujuzi na uwezo kwa wafanyakazi waliopo.

17. WAKURUGENZI

Bodi ya Wakurugenzi ina wakurugenzi sita (6), ambao mkurugenzi mmoja anashikilia wadhifa wa Mkurugenzi mtendaji katika kampuni. Bodi ya wakurugenzi inawajibika katika shughuli zote za Kampuni ikiwa ni pamoja na; kutambua na kuainisha maeneo yote ambayo yanaweza kuwa na athari kwenye utendaji, kuzingatia na kuangalia maamuzi ya uwekezaji, kuzingatia mambo muhimu ya kifedha, na kukagua utendaji wa mipango ya biashara ya usimamizi. Bodi pia inawajibika kuhakikisha kuwa mfumo kamili wa sera na taratibu za udhibiti wa ndani unafanya kazi, na kwa kufuata kanuni nzuri na misingi ya utawala bora.

Bodi inakaimisha usimamizi wa kila siku wa shughuli za Kampuni kwa Mkurugenzi Mtendaji akisaidiwa na wasimamizi wakuu. Wasimamizi waandamizi wanalo jukumu la kuendesha na udhibiti mzuri wa shughuli zote za kampuni, wakifanya kazi kwa mawasiliano ya karibu na uratibu kati ya vitengo vyote vya Kampuni. Kampuni imejitolea kufwata kanuni za utawala bora. Wakurugenzi wanatambua umuhimu wa uadilifu, uwazi, weledi na uwajibikaji.

Muundo wa Bodi ya Wakurugenzi

Bodi ya wakurugenzi ya TFA ambao walitumikia kwa mwaka 2021/22 ilikuwa kama ifuatavyo:

S/N	JINA	WADHIFA	TAALUMA	URAI	UTEUZI
1.	Bw. Peter E. Sirikwa	Mwenyekiti	Afya ya Wanyama, Kilimo na Sayansi ya Mifugo.	Mtanzania	30/4/2016
2.	Bi. Cathy-Elizabeth S. Long'lway	Naibu Mwenyekiti	Mkulima wa kibiashara na Mjasiriamali	Mtanzania	30/4/2016
3.	Bw. Walter S. Maeda	Mjumbe	Mkurugenzi wa Uendeshaji	Mtanzania	30/4/2016
4.	Bw. Stanley J. I. Mwanri	Mjumbe	Mshauri wa Mendeleo ya Biashara	Mtanzania	30/4/2016
5.	Bw. George B. Lupembe	Mjumbe	Usimamizi wa Biashara na Masoko	Mtanzania	30/4/2016
6.	Bw. Justin M. Shirima	Mkurugenzi Mtendaji	Usimamizi na Utawala katika Makampuni	Mtanzania	03/1/2017

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

TAARIFA YA WALIOKASIMIWA UTAWALA KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022 (INAENDELEA)

Maslahi ya Wakurugenzi

Wakurugenzi wanamiliki Hisa za Kampuni kama ifuatavyo:

S/N	JINA	IDADI YA HISA
1.	Bw. Peter E. Sirikwa	835
2.	Bi. Cathy-Elizabeth S. Long'lway	15
3.	Bw. Walter S. Maeda	5,270
4.	Bw. George B. Lupembe	50
5.	Bw. Stanley J. I. Mwanri	965
6.	Bw. Justin M. Shirima	20

Maazimio muhimu ya Bodi kwa Mwaka 2021/22

Yafuatayo yalikuwa ni maazimio muhimu yaliyotolewa na bodi ya Wakurugenzi ya TFA kwa mwaka 2021/22;

1. Iliidhinisha Bajeti ya mwaka 2022/23.
2. Idhini ya Mkopo kutoka benki ya NBC Ltd
3. Uchaguzi wa Wajumbe wa Bodi wakati wa mkutano Mkuu wa Mwaka.
4. Uteuzi na uidhinishwaji wa Wakaguzi wa Hesabu wa nje na Wanahisa

Wasimamizi

Usimamizi wa Kampuni uko chini ya Mkurugenzi Mtendaji na imegawanywa katika idara zifuatazo:

S/N	IDARA	MKUU WA IDARA	MAJUKUMU
1.	Idara ya Fedha na Utawala	FCPA Rogasian D. Kimaryo	Usimamizi wa Fedha
2.	Idara ya Sheria	Bi. Pendo Jacob	Usimamizi wa kiseru na sheria
3.	Idara ya Mali	Bw. Evarist Kauki	Usimamizi wa Mali
4.	Idara ya ukaguzi wa ndani	Bw. Elibariki Kivuyo	Mkaguzi Mkuu wa Ndani
5.	Idara ya Mauzo na Masoko	Bw. Renath Kauki	Usimamizi wa Masoko

18. USTAWI WA WAFANYAKAZI

Uhusiano kati ya Wasimamizi na Wafanyakazi

Kulikuwa na uhusiano mzuri kati ya wafanyakazi na wasimamizi kwa mwaka 2021/22. Hakukuwa na malalamiko yasiyosuluhishwa na mabayo hayajpatiwa uvumbuzi kati ya Wasimamizi na Wafanyakazi katika kipindi chote cha mwaka mzima wa Fedha. Urafiki wenye afya unaendelea kuwapo kati ya Wasimamizi na wafanyakazi.

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

TAARIFA YA WALIOKASIMIWA UTAWALA KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022 (INAENDELEA)

Kampuni ni Mwajiri ambaye anazingatia fursa sawa kwa wote

Kampuni inatoa ufikiaji sawa wa fursa za ajira na inahakikisha kwamba mtu anayepatikana huteuliwa kwa nafasi yoyote isiyo na ubaguzi wa aina yoyote na bila kutumia vigezo vya jinsia, hadhi ya ndoa, kabila, dini na ulemavu ambayo haimzuii wala kumpunguzia mhusika uwezo wa kutekeleza majukumu yake ya kazi.

Misaada ya Kifedha

Msaada wa kifedha unapatikana kwa wafanyakazi wote kulingana na tathmini kutoka kwa wasimamizi juu ya uhitaji na uwezo wa kampuni kusaidia.

Mpango wa Maslahi kwa Wafanyakazi

Kampuni inalipa michango kwenye mashirika ya mifuko ya hifadhi ya jamii kwa mujibu wa sheria na kwa mipango ya msingi ya uchangiaji wa lazima ambayo inastahili kuwa mpango wa mchango unaotambuliwa.

Maslahi ya kikomo cha ajira

Maslahi ya kikomo cha ajira hulipwa wakati ajira inakoma kabla ya tarehe ya kustaafu au wakati wowote mfanyakazi anapokubaliana kwa hiari kupokea mapungufu badala ya Faida za ajira. Kwa hivyo, kampuni kimadhubuti inafwata Sheria ya Mahusiano ya Ajira na Kazi ya mwaka 2004.

19. UWIANO WA JINSIA

TFA ilikuwa na wafanyakazi 62, kati yao 28 walikuwa wa wanawake na 34 walikua wanaume katika uwiano ufuatao: -

IDARA	WANAUME	WANAWAKE	JUMLA
MKURUGENZI MTENDAJI	1	0	1
IDARA YA FEDHA NA UTAWALA	6	4	10
IDARA YA SHERIA	1	3	4
IDARA YA MALI	2	2	4
IDARA YA UKAGUZI WA NDANI	1	0	1
IDARA YA MAUZO NA MASOKO	23	19	42
JUMLA			62

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

TAARIFA YA WALIOKASIMIWA UTAWALA KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022 (INAENDELEA)

20. MAHUSIANO YA KIBIASHARA PAMOJA NA MALIPO KWA WATU WA KARIBU NA KAMPUNI

Malipo yote ambayo watu wenye mahusiano ya karibu na Kampuni ikiwa ni pamoja na stahiki za wakurugenzi yameonyeshwa wazi katika Taarifa za Hesabu zilizokaguliwa.

21. MISAADA YA KISIASA NA YA KIJAMII

TFA haikutoa misaada yoyote ya kisiasa wakati wa mwaka. Kulikuwa na michango iliyotolewa kwa mbio za MWENGE WA UHURU na vikundi vingine vya wahitaji katika jamii katika mwaka husika.

22. WAKAGUZI WA MAHESABU WA NJE

Auditax International Ltd iliteuliwa na Bodi ya Wakurugenzi na kupitishwa na Wanahisa kama wakaguzi wa Mahesabu wa nje wa Kampuni na wameonyesha nia yao ya kendelea kufanya kazi ya ukaguzi.

Kwa agizo la Bodi ya Wakurugenzi

Bw. Peter E. Sirikwa
Mwenyekiti wa Bodi - TFA
27/04/2023

Bw. Justin M. Shirima
Mkurugenzi Mtendaji – TFA
27/04/2023

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

TAMKO LA WAJIBU LA WALIOKASIMIWA UTAWALA KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022

Bodi ya Wakurugenzi wana wajibu na jukumu la kuandaa taarifa za kifedha ambazo zinaonyesha mtazamo wa kweli na wa haki wa hali halisi ya Kampuni (TFA) kama ilivyo katika mwisho wa mwaka wa fedha na taarifa yake ya utendaji wa kifedha kwa mwaka huo. Vile vile Wakurugenzi pia wano wajibu wa kuhakikisha kuwa Kampuni inatunza Taarifa sahihi za kihasibu ambazo zinaonyesha, kwa usahihi mzuri, msimamo wa kifedha wa Kampuni. Wakurugenzi pia wanawajibika kulinda mali za Kampuni na kwa hivyo kwa kuchukua hatua stahiki za kuzuia na kugundua udanganyifu, makosa na makosa mengine.

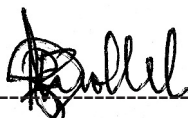
Wakurugenzi wanalo jukumu la kuandaa na kuwasilishaji taarifa za kifedha ambazo ni sahihi na zisizo na makosa yatokanayo na udanganyifu na makosa mengine yeyote.

Tamko la kufwata

Taarifa hizi za Fedha ziliandaliwa kulingana na Viwango vya Kimataifa vya utoaji Taarifa za Kifedha (IFRSs), sheria, kanuni na vifungu vya kisheria.

Wakurugenzi pia wanathibitisha kufuata masharti ya mahitaji ya TFRS 1: Taarifa ya Waliokasimiwa Utawala (*TFRS 1: Report of Those Charged with Governance*) pamoja na sheria zingine zote zinazohusiana na Kampuni.

Kwa agizo la Bodi ya Wakurugenzi

Bw. Peter E. Sirikwa
Mwenyekiti wa Bodi - TFA
27/04/2023

Bw. Justin M. Shirima
Mkurugenzi Mtendaji – TFA
27/04/2023

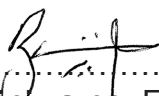
TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

TAMKO LA MKUU WA IDARA YA FEDHA KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022

Bodi ya Taifa ya Wahasibu na Wakaguzi wa Hesabu Tanzania (NBAA) kulingana na nguvu iliyotolewa chini ya sharia ya Wakaguzi na Wahasibu (Sheria ya Usajili) Na. 33 ya mwaka 1972, kama ilivyorekebisha na Sheria Na. 2 ya mwaka 1995, inahitaji taarifa za kifedha kuambatana na tamko lililotolewa na Mkuu wa Fedha aliyehusika na utayarishaji wa taarifa za kifedha za Kampuni husika. Ni jukumu la Mhasibu Mtaaluma kuisaidia Bodi ya Wakurugenzi/Baraza la Uongozi/Usimamizi wa kutekeleza jukumu la kuandaa taarifa za kifedha za Kampuni zinazoonyesha ukweli na uhalisia wa hali ya fedha na utendaji kulingana na Viwango vya Kimataifa vya Uhasibu na mahitaji ya kisheria ya utoaji Taarifa za kifedha. Ni Wajibu wa Bodi ya wakurugenzi kisheria la kuandaa taarifa za kifedha kama ilivyo elezewa katika Tamko la Wakurugenzi kwenye ukurasa uliopita.

Mimi **FCPA Rogasian Donasian Kimaryo**, mkuu wa idara ya Fedha ambaye aliandaa Taarifa za Fedha (TFA) kwa hivyo natambua jukumu langu la kuhakikisha kuwa taarifa za kifedha kwa mwaka wa fedha kumalizika Oktoba 31, 2022 zimeandaliwa kwa kufuata viwango vya uhasibu na mahitaji ya kisheria.

Kwa hivyo ninathibitisha kwamba taarifa za kifedha za TFA zinatoa ukweli na uhalisia wa Kampuni ya TFA katika tarehe hiyo na kwamba zimeandaliwa kutoka Kwenye kumbukumbu za fedha zilizotunzwa vizuri.

.....
Imesainiwa na: FCPA Rogasian Donasian Kimaryo

Wadhifa: Mkuu wa Idara ya Fedha

Namba ya usajili ya NBAA: FCPA 273

Tarehe: 27/04/2023

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

RIPOTI YA WAKAGUZI HURU WA MAHESABU

Kwa Wakurugenzi wa Tanganyika Farmers' Association Plc.

Kwa mwaka wa fedha uliomalizika 31 Oktoba 2022

Maoni juu ya ukaguzi wa taarifa za kifedha

Maoni Yetu

Tumekagua taarifa za kifedha za Tanganyika Farmers' Association Plc (TFA), ambayo inajumuisha taarifa ya hali ya Fedha, taarifa ya faida au hasara na mapato Mengine ya kina, taarifa ya mabadiliko ya mtaji na hifadhi na taarifa ya mtiririko wa fedha kwa mwaka ulioishia tarehe 31 Oktoba 2022, na Vielelezo na maelezo ya taarifa za kifedha, pamoja na muhtasari wa sera muhimu za kiasibu.

Kwa maoni yetu, kwa kuzingatia ukaguzi tuliofanya, taarifa za kifedha zilizoambatanishwa zinatoa ukweli na uhalisia wa hali ya fedha ya tarehe 31 Oktoba 2022 na utendaji wake wa kifedha na mtiririko wake wa fedha kwa mwaka husika iliomalizika kulingana na Viwango vya Utoaji Taarifa za Fedha za Kimataifa (IFRSs).

Msingi wa Maoni ya Ukaguzi

Tulifanya ukaguzi wetu kulingana na Viwango vya Kimataifa vya ukaguzi (ISAs). Jukumu letu chini ya viwango hivyo linaelezewa zaidi katika Majukumu ya Mkaguzi wa Hesabu za ukaguzi wa sehemu ya Taarifa za Fedha za ripoti yetu. Sisi tuko huru na hatufungamani na kampuni kulingana na Bodi ya Viwango vya Maadili ya Kimataifa ya Wahasibu, Kanuni za Maadili kwa Wataalamu wa Uhasibu (IESBA Code) pamoja na mahitaji ya maadili ambayo ni muhimu kwa yetu ukaguzi wa taarifa za kifedha katika Tanzania, na tumetimiza majukumu yetu mengine ya kimaadili kulingana na mahitaji haya ya kanuni za IESBA. Tunaamini kwamba ushahidi wa kikaguzi ambao tumeupata ni wa kutosha na unaofaa kutoa msingi wa maoni yetu.

Maswala muhimu ya ukaguzi

Maswala muhimu ya ukaguzi ni mambo ambayo, katika uamuzi wetu wa kitaalam, yalikuwa ya maana sana katika ukaguzi wetu wa taarifa za kifedha za kipindi hiki cha sasa. Maswala haya yalishughulikiwa katika muktadha wa ukaguzi wetu wa taarifa za kifedha kwa ujumla, na katika kuunda maoni yetu juu yake, na hatujatoa maoni tofauti juu ya mambo haya. Hakukuwa na mambo muhimu ya ukaguzi kwa ajili ya kutolewa Taarifa kwa tarehe 31 Oktoba 2022.

Mambo mengine yaliyojumuishwa katika Taarifa ya Mwaka ya Kampuni

Mambo mengine yaliyojumuishwa katika Taarifa ya jumla ya Mwaka ya Kampuni, Tamko la waliokasimishwa utawala, na Tamko la Mkuu wa Idara ya Fedha. Mambo mengine hayajumuishi taarifa za kifedha na Maoni ya Mkaguzi wa Hesabu za Fedha. Wakurugenzi wanawajibika kwa Taarifa kuhusu mambo mengine.

Maoni yetu juu ya taarifa za kifedha hayaangazii Taarifa kuhusu mambo mengine na hatuwajibiki na aina yoyote ya uhakikisho juu yake.

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

RIPOTI YA WAKAGUZI HURU WA MAHESABU (INAENDELEA)

Kuhusiana na ukaguzi wetu wa taarifa za kifedha, jukumu letu pia ni kusoma Taarifa za mambo mengine na, kwa kufanya hivyo, kutathmini ikiwa Taarifa za mambo mengine haziendani na taarifa za kifedha au maarifa yetu yaliyopatikana katika ukaguzi tulioufanya, au vinginevyo yanaonekana kuwa mashaka. Ikiwa, kwa kuzingatia kazi ambayo tumefanya, tunahitimisha kuwa kuna upotovu wa nyenzo za habari hii nyingine; tunahitajika kuripoti ukweli huo. Hatuna Maoni yeyote katika suala hili.

Wajibu wa Wasimamizi na Wale waliokasimiwa na Utawala kwa Taarifa za Fedha

Wasimamizi wanawajibika katika uandaaji na uwasilishaji mzuri wa taarifa za kifedha kulingana na na viwango vya kimataifa vya utoaji wa Taarifa za Fedha (IFRS), na kwa uhibitaji wa ndani kama usimamizi unavyoamua ni muhimu kuwezesha utayarishaji wa taarifa za kifedha ambazo hazina makosa, iwe ni kwa sababu ya udanganyifu au makossa mengine.

Katika kuandaa taarifa za kifedha, wasimamizi wana jukumu la kutathmini uwezo wa kampuni kuendelea kujiendesha kwa muda mrefu, kufafanua, mambo yanayohusiana na kuendelea kujiendesha kwa muda mrefu kama msingi wa uhasibu, isipokuwa pindi wasimamizi wanapokusudia kusitisha shughuli kampuni ama kufunga Kampuni au pale ambapo hakuna njia mbadala ya kweli zaidi ya kufanya hivyo. Wale waliokasimiwa Utawala wana jukumu la kusimamia mchakato wa taarifa ya kifedha wa Kampuni

Majukumu ya Wakaguzi wa Taarifa za Fedha

Malengo yetu ni kutoa Maoni yetu ya kitaalamu na ushauri juu ya taarifa za kifedha kilingana na ukaguzi tulioufanya na kutoa uhakikisho mzuri kuhusu wa hesabu za Fedha kuhusu ukweli na uhalisia pasi na dosari, iwe ni kwa sababu ya udanganyifu au makossa Mengine.

Maoni yetu sio dhamana kwamba ukaguzi uliofanywa kulingana na Viwango vya Kimataifa vya ukaguzi (ISAs) utagundua ama utatotoa uhakikisho wa kutokuwepo kwa udanganyifu au makosa mengine. Dosari inaweza kutokea kwa udanganyifu au makossa mengine na inaposababishwa na mtu mmoja mmoja au watu wengi kwa ujumla, wanaweza kutarajiwa kushawishi maamuzi ya kiuchumi ya watumiaji yanayotokana na taarifa hizi za kifedha.

Taarifa kuhusu matakwa Mengine ya Kisheria

Kama inavyotakiwa na Sheria ya Makampuni ya mwaka 2002 tunakuarifu, kwa kuzingatia ukaguzi wetu, kwamba:

- i) Tumepata nyaraka zote na maelezo ambayo kwa ufahamu wetu na imani yetu ilikuwa muhimu kwa madhumuni ya ukaguzi wetu;
- ii) Kwa maoni yetu vitabu vya kumbukumbu za fedha vimetunzwa na kuhifadhiwa kwa usahihi na kampuni, hadi sasa kama inavyoonekana kutoka kwa uchunguzi wetu wa vitabu hivyo; na
- iii) Taarifa ya kampuni ya hali ya kifedha na taarifa ya Faida au Hasara na mapato Mengine ya kina inakubaliana na vitabu vya kumbukumbu za fedha.

Auditax International

**Wahasibu wa Umma Walihibitishwa Tanzania
Arusha, Tanzania**

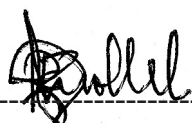
Imesainiwa na: Bi. Josina Tarimo (ACPA - PP)

27/04/2023

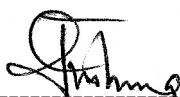
TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

TAARIFA YA FAIDA AU HASARA NA MAPATO MENGINE YA KINA KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022

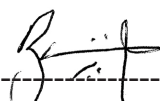
	Kielelezo	2021/22	2020/21
MAPATO		TZS '000'	TZS '000'
Mapato ya Kilimo	5	14,417,138	12,968,214
Gharama za Mauzo	7	<u>(12,838,790)</u>	<u>(11,889,379)</u>
Faida ya Pato		1,578,348	1,078,835
Mapato mengine	6	<u>2,590,999</u>	<u>2,322,777</u>
		<u>4,169,347</u>	<u>3,401,612</u>
 GHARAMA			
Gharama za kiutawala	8	(1,811,984)	(1,606,230)
Gharama za Uuzaji na Usambazaji	9	(497,044)	(529,307)
Gharama za kifedha	10	(1,484,064)	(753,868)
Gharama ya uchakavu	18	<u>(224,995)</u>	<u>(238,712)</u>
Faida kabla ya Kodi		151,260	273,495
Gharama za Kodi kwa Mwaka	19	<u>(1,482,033)</u>	<u>-</u>
Faida /(Hasara) kwa mwaka		<u>(1,330,773)</u>	<u>273,495</u>
 Mapato Mengine ya kina			
Ongezeko la Tathmini		<u>4,733,628</u>	<u>-</u>
Jumla ya Faida na Mapato Mengine ya Kina kwa Mwaka		<u>3,402,854</u>	<u>273,495</u>

Bw. Peter E. Sirikwa
Mwenyekiti wa Bodi - TFA
27/04/2023

Bw. Justin M. Shirima
Mkurugenzi Mtendaji – TFA
27/04/2023

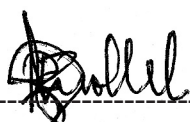

FCPA Regasian D. Kimario
Mkuu wa Fedha - TFA
27/04/2023

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

TAARIFA YA HALI YA FEDHA (MIZANIA) KAMA ILIVYOKUWA 31 OKTOBA 2022

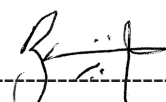
MALI	Kielelezo	2021/22	2020/21
Mali za Muda mrefu		TZS '000'	TZS '000'
Mali, Mitambo na Vifaa	18	44,108,670	39,537,597
Uwekezaji katika Hisa	11	<u>5,000</u>	<u>5,000</u>
		<u>44.113.670</u>	<u>39.542.597</u>
Mali za Muda Mfupi			
Bidhaa zilizopo	12	5,054,757	2,972,298
Wadaiwa	13	2,417,996	1,617,629
Baki ya Benk na Fedha Taslimu	14	362,218	671,830
Marejesho ya Kodi ya Mapato	19	<u>141,060</u>	<u>2,719,224</u>
		<u>7,976,030</u>	<u>7,980,981</u>
JUMLA YA MALI		<u>52,089,700</u>	<u>47,523,578</u>
MTAJI, HIFADHI DHIMA			
Mtaji na Hifadhi			
Mtaji wa Hisa		2,513,694	2,513,694
Hifadhi ya Tathmini		18,784,184	14,050,556
Limbikizo la Mapato		<u>17,373,564</u>	<u>20,876,647</u>
Jumla ya mtaji		<u>38.671.442</u>	<u>37.440.897</u>
Dhima za Muda Mrefu			
Mkopo wa NCBA	16	-	7,167,619
Mkopo wa NBC	16	8,000,000	-
Kiasi cha kodi kilichoahirishwa	20	<u>1,482,033</u>	<u>-</u>
		<u>9.482.033</u>	<u>7.167.619</u>
Dhima za Muda Mfupi			
Nakisi ya Benki	15	-	1,177,289
Dhima za kibiashara na nyinginezo	17	<u>3,936,225</u>	<u>1,737,696</u>
		<u>3.936.225</u>	<u>2.914.985</u>
JUMLA YA MTAJI, HIFADHI NA DHIMA		<u>52,089,700</u>	<u>47,523,578</u>

Bw. Peter E. Sirikwa
Mwenyekiti wa Bodi - TFA
27/04/2023

Bw. Justin M. Shirima
Mkurugenzi Mtendaji – TFA
27/04/2023

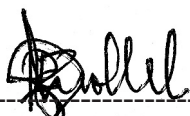

FCPA Regasian D. Kimaryo
Mkuu wa Fedha - TFA
27/04/2023

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

TAARIFA YA MABADILIKO YA MTAJI NA HIFADHI KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022

	Mtaji wa Hisa	Hifadhi ya Tathmini	Limbikizo la Mapato	Jumla
	TZS '000'	TZS '000'	TZS '000'	TZS '000'
Iliyokuwa 1 November 2021	2,513,694	14,050,556	20,876,647	37,440,897
Marekebisho ya Miaka ya Nyuma	-	-	(2,172,309)	(2,172,309)
Baada ya Marekebisho ya 1 November 2021	2,513,694	14,050,556	18,704,338	35,268,588
Ongezeko la Tathmini	-	4,733,628	-	4,733,628
Hasara ya Mwaka	-	-	(1,330,773)	(1,330,773)
Iliyokuwa 31 October 2022	2,513,694	18,784,184	17,373,564	38,671,442
Iliyokuwa 1 November 2021	2,513,694	11,787,556	21,779,107	36,080,357
Marekebisho ya Miaka ya Nyuma	-	-	(1,175,955)	(1,175,955)
Baada ya Marekebisho ya 1 November 2020	2,513,694	11,787,556	20,603,152	34,904,402
Mabadiliko Ndani ya Mwaka	-	2,263,000	-	2,263,000
Faida ya Mwaka	-	-	273,495	273,495
At 31 October 2022	2,513,694	14,050,556	20,876,647	37,440,897

Bw. Peter E. Sirikwa
Mwenyekiti wa Bodi - TFA
27/04/2023

Bw. Justin M. Shirima
Mkurugenzi Mtendaji – TFA
27/04/2023

FCPA Regasian D. Kimaryo
Mkuu wa Fedha - TFA
27/04/2023

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

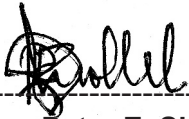
**TAARIFA YA MTIRIRIKO WA FEDHA
KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022**

		2021/22	2020/21
MTIRIRIKO WA FEDHA KUTOKANA SHUGHULI ZA UENDESHAJI	Kielelezo	TZS '000'	TZS '000'
Faida kabla ya Kodi		151,260	273,495
Marekebisho ya Mapato na Gharama yasiyohusisha FedhaTaslimu:			
- Marekebisho ya Miaka ya Nyuma		546,532	(1,175,955)
- Ongezeko la Tathmini		-	-
- Gharama za Uchakavu	18	224,995	238,712
		922,787	(663,748)
Mabadiliko ya mali ya uendeshaji na madeni			
(Ongezeko)/Kupungua kwa Bidhaa Zilizopo		(2,082,459)	575,220
(Ongezeko)/Kupungua kwa Wadaiwa		(800,367)	(163,644)
Ongezeko/(Kupungua) kwa Madeni		1,021,240	(20,480)
Fedha zilizotumika Kwenye Shughuli za Uendeshaji		(938,799)	(272,652)
Kodi ya Mapato uliyolipwa	19	(141,060)	(46,506)
Fedha Halisi zilizotumika Kwenye Shughuli za Uendeshaji		(1,079,859)	(319,158)
MTIRIRIKO WA FEDHA KUTOKANA SHUGHULI ZA UWEKEZAJI			
Manunuzi ya Mali, Mitambo na Vifaa	18	(62,134)	(149,501)
Marekebisho ya Mali ya Muda Mrefu		-	(2,262,404)
Hifadhi ya Tathmini		-	2,263,000
Malipo ya Mapema ya Upangaji		-	(5,347)
Fedha zilizotumika Kwenye Shughuli za Uwekezaji		(62,134)	(154,252)
MTIRIRIKO WA FEDHA KUTOKANA SHUGHULI ZA UFADHILI			
Mikopo iliyopokelewa		832,381	1,795,431
Malipo ya Nakisi ya Benki ya NCBA		-	(1,379,204)
Fedha zilizopatikana kutokana na Shughuli za Ufadhili		832,381	416,227
Upungufu Halisi wa Fedha Taslimu na Fedha linganifu		(309,612)	(57,183)

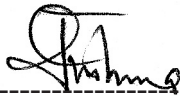
TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

**TAARIFA YA MTIRIRIKO WA FEDHA
KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022 (INAENDELEA)**

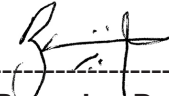
	2021/22	2020/21
Kielelezo	TZS '000'	TZS '000'
FEDHA TASLIMU NA FEDHA LINGANIFU		
Iliyokuwa mwanzoni mwa Mwaka wa Fedha	671,830	729,013
Iliyokuwa mwishoni mwa Mwaka wa Fedha	<u>362,218</u>	<u>671,830</u>

Bw. Peter E. Sirikwa
Mwenyekiti wa Bodi - TFA
27/04/2023

Bw. Justin M. Shirima
Mkurugenzi Mtendaji - TFA
27/04/2023

FCPA Regasian D. Kimaryo
Mkuu wa Fedha - TFA
27/04/2023

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

VIELELEZO NA MAELEZO KUHUSU TAARIFA ZA FEDHA KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022

1. Msingi wa Uandaaji wa Taarifa za Fedha

Taarifa za kifedha zimeandaliwa kwa kuzingatia msingi Gharama zilizolipwa mwanzoni. Hakuna marekebisho yoyote ambayo yamefanywa kwa sababu za mfumko wa bei zinazoathiri taarifa za kifedha.

Taarifa hizi za kifedha zimeandaliwa kulingana na Viwango vya Kimataifa vya Utoaji Taarifa za Fedha (IFRSs) ambazo zinahitaji matumizi ya makadirio fulani muhimu ya kihasibu. Ni Jukumu pia la Wasimamizi kutekeleza maamuzi yake katika mchakato wa kutumia sera za kihasibu za Kampuni. Maeneo yanayohusu viwango vya juu vya uamuzi au ugumu, au maeneo ambayo mawazo na makadirio ni muhimu kwa taarifa za kifedha yanafafanuliwa kipekee katika Vielelezo.

Taarifa ya Kuzingatia

Taarifa za kifedha za mwaka wa fedha unaoishia Oktoba 31, 2022 zimeandaliwa kulingana na Viwango vya Kimataifa vya Utoaji Taarifa za Fedha (IFRSs).

2. MUHTASARI WA MABADILIKO YA VIWANGO VYA KIMATAIFA KIHASIBU

IAS 1: Uwasilishaji wa Taarifa za Fedha

- Uainishaji wa Madeni ikiwa ni ya Muda mrefu au Muda mfupi.
- Marekebisho ya IAS 1 yanaathiri tu uwasilishaji wa Madeni kama Muda mrefu au Muda mfupi katika taarifa ya Hali ya Fedha na sio kiasi au wakati wa Utambuzi wa mali yoyote, madeni, mapato au gharama, au Vielelezo vilivyofafanuliwa kuhusu Taarifa hizo.
- Marekebisho hayo yanafafanua kuwa uainishaji wa Madeni kama ya Muda mrefu au Muda mfupi inazingatia msingi wa uwepo wa haki mwishoni mwa kipindi cha Utoaji wa taarifa, na yakuwa uainishaji haujaathiriwa na matarajio kuhusu ikiwa Kampuni itatumia haki yake ya kulipa Madeni, ikielezea kwamba haki zipo ikiwa maagano yanazingatiwa mwishoni mwa kipindi cha taarifa, na kuanzisha ufafanuzi wa neon 'Kulipa' kuweka wazi kuwa kulipa kunahusu uhamishaji wa Fedha, Fedha linganifu, mali zingine au huduma kwenda kwa Mdai.
Marekebisho hayo yatatumiwa kwa kuangazia miaka ya nyuma kwa vipindi vya kila mwaka vinavyoanza tarehe 1 Januari 2022 au baada ya hapo, na matumizi ya mapema yanaruhusiwa.

IAS 16: Mali, Mitambo na Vifaa

- Mali, Mitambo na Vifaa — Inaendelea kabla ya Matumizi yaliyokusudiwa.

Mali, Mitambo na Vifaa — Inaendelea kabla ya Matumizi yaliyokusudiwa.

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

VIELELEZO NA MAELEZO KUHUSU TAARIFA ZA FEDHA KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022 (INAENDELEA)

2. MUHTASARI WA MABADILIKO YA VIWANGO VYA KIMATAIFA KIHASIBU (Inaendelea)

- Marekebisho hayo yanakataza kupunguzwa kwa vitu vyovyote vya kuuzwa kutoka kwenye gharama ya mwanzo ya Mali, Mitambo na vifaa ikiwa vitu hivyo vilivyotengenezwa kabla ya mali hiyo kupatikana kwa matumizi, k.m. mapato yanayopatikana wakati wa kuleta mali katika eneo husika na kuiweka katika hali ya kuweza kutumika kama iliyokusudiwa na wasimamizi. Kwa muktadha huo, Kampuni itatambua mapato ya namna hio kuwa ni mauzo, na gharama zinazohusiana katika Kitabu cha faida au hasara. Kampuni huthaminisha gharama ya vitu hivyo kulingana na IAS 2 - Kiwango cya Kimataifa cha Uhasibu kinayohusu Bidhaa zilizopo.
- Marekebisho pia yanafafanua maana ya 'kupima ikiwa mali inafanya kazi vizuri'. IAS 16 sasa inabainisha hii kama kutathmini ikiwa utendaji wa kiufundi na wa kawaida wa mali unaweza kutumiwa katika uzalishaji au usambazaji wa bidhaa au huduma, kwa kukodisha kwa wengine, au kwa madhumuni ya kiutawala.
- Ikiwa haijawasilishwa kando katika taarifa ya mapato ya kina, taarifa za kifedha zinatakiwa kufafanua kiasi cha mapato na gharama iliyojumuishwa katika vitabu vya faida au hasara ambayo sio matokeo ya shughuli za kawaida za Kampuni, na ni kipengele gani katika taarifa ya mapato ya kina ikihusisha mapato na gharama kama hiyo.
- Marekebisho yatatumiwa kwa kuangazia miaka ya nyuma, pekee kwa Mali, Mitambo na vifaa ambavyo huletwa katika eneo husika vikiwa katika hali ya kuweza kutumika kama iliyokusudiwa na wasimamizi mnamo au baada ya mwanzo wa kipindi cha mapema kilichowasilishwa katika taarifa za kifedha ambazo Kampuni imetumia marekebisho ya kwanza.

Kampuni itatambua athari ya jumla ya kutumia marekebisho kwa kurekebisha baki ya mwanzo wa mwaka wa Fedha ya Limbikizo la Mapato (au sehemu nyingine ya Dhima, kwa jinsi itakavyofaa) mwanzoni mwa kipindi hicho cha mapema kilichowasilishwa.

Matumizi ya kiufanisi yataanza vinavyoanza vipindi vinvyoanza mnamo au baada ya 1 Januari 2022, na maombi ya mapema yanaruhusiwa.

2. MUHTASARI WA MABADILIKO YA VIWANGO VYA KIMATAIFA KIHASIBU (Inaendelea) IAS 37: Gharama Tengwa zinazotarajiwa, Mali Zinazotegemea Matukio ya Baadae na Madeni Yanayotegemea Matukio ya baadae.

- Mikataba ya Kutaabisha – Gharama ya Kujaza Mkataba
- Marekebisho hayo yanaainisha kuwa 'gharama ya kutimiza matakwa' ya mkataba unajumuisha 'gharama ambazo zinahusiana moja kwa moja na mkataba'. Gharama ambazo zinahusiana moja kwa moja na mkataba zinajumuisha gharama zote mbili za kutimiza mkataba huo (mfano; zinaweza kuwa kazi ya moja kwa moja au vifaa vya

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

VIELELEZO NA MAELEZO KUHUSU TAARIFA ZA FEDHA KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022 (INAENDELEA)

moja kwa moja) pamoja na gharama zingine zinazohusiana moja kwa moja na kutimiza mikataba (mfano; itakuwa gharama ya uchakavu kwa aina ya Mali, Mitambo na vifaa vinavyotumika katika kutimiza mkataba).

Marekebisho hayo yanahusu mikataba ambayo Kampuni bado haijaitimiza majukumu yake yote mwanzoni mwa kipindi cha taarifa cha mwaka wa Fedha ambao Kampuni inatumia marekebisho ya kwanza. Ulinganisho wa Taarifa za hesabu za miaka ya nyuma hautafanywa. Badala yake, Kampuni itatambua athari ya jumla kwa kurekebisha baki ya mwanzo wa mwaka wa Fedha ya Limbikizo la Mapato (au sehemu nyingine ya Hifadhi na Mtaji, kwa jinsi itakavyofaa) mwanzoni mwa kipindi hicho cha mapema kilichowasilishwa. Matumizi ya kiufanisi yataanza vinavyoanza vipindi vinvyoanza mnamo au baada ya 1 Januari 2022, na maombi ya mapema yanaruhusiwa.

3. MAAMUZI, MAKADIRIO NA DHANA MUHIMU ZA KIHASIBU

Utayarishaji wa taarifa ya kifedha za kampuni unahitaji Wasimamizi kutoa Maamuzi, Makadirio na Dhana ambazo zinaathiri kiasi cha Mapato, Gharama, Mali na Madeni, na kuelezewa kwa Madeni yanayotegemea Matukio ya baadae, katika tarehe ya kuwasilisha Taarifa za Fedha. Walakini, kutokuwa na uhakika juu ya dhana na makadirio haya kunaweza kuhitaji marekebisho makubwa ili kubeba kiasi cha mali au madeni yaliyoathiriwa sasa katika vipindi vijavyo.

Makadirio Na Dhana

Dhana muhimu kuhusu siku zijazo na vyanzo vingine muhimu vya makadirio yasiyo na uhakika katika tarehe ya Mizania, ambayo ina hatari kubwa ya kusababisha marekebisho ya makubwa kwa kiasi halisi cha Mali na Madeni ndani ya mwaka ujao wa fedha zinajadiliwa hapa chini:

Maisha yenye manufaa ya Mali, Mitambo na Vifaa yanakadiriwa kila mwaka na yanaambatana na kiwango cha Uchakavu ambacho kimepunguza Thamani yake.

4. MUHTASARI WA SERA MUHIMU ZA KIHASIBU

a) Mali, Mitambo na Vifaa

Mali, Mitambo na Vifaa vinatambuliwa kwa gharama za bei ya kununulia na baada ya kuondoa limbikizo la gharama za uchakavu na uharibifu wowote wa Mali husika. Gharama ya kihistoria ni pamoja na gharama za moja kwa moja zinazohusika na upatikanaji Mali hiyo.

Gharama za baadaye zinajumuishwa katika kiasi halisi cha Mali au kutambuliwa kama mali nyingine tofauti, na inafaa tu pale ambapo kuna uwezekano kwamba faida za kiuchumi za baadaye zinazohusiana na Mali husika zitafaidisha kampuni na zinaweza kupimwa kwa uhakika. Marekebisho mengine yote na matengenezo madogomadogo hutozwa katika Taarifa ya Faida au Hasara na Mapato ya Kina wakati wa kipindi husika cha kifedha.

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

VIELELEZO NA MAELEZO KUHUSU TAARIFA ZA FEDHA KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022 (INAENDELEA)

Gharama za Uchakavu

Ardhi haina Gharama za Uchakavu. Kwa uchakavu wa Mali, Mitambo na Vifaa, Majengo hukadiriwa kwa kutumia njia ya Kwenye thamani ya mwanzo kabla ya kutumika (Njia ya Msingi ya Mstari Ulionyooka) wakati Mali zingine za kudumu kama Samani, Magari n.k. hukadiriwa kwa kutumia Njia ya Msingi ya Mzani wa Kupunguza. Pia kwa baadae inaweza kuthaminishwa kwa viwango vipya vilivyokadiriwa kwa kufwata makadirio ya Maisha mali yenye manufaa kama ilivyooretheshwa hapo chini:

Maelezo ya Mali	Makadirio ya Maisha yenye Manufaa (kwa Miaka)	Asilimia (%)
Majengo	80	1.25
Magari yenye uwezo Mkubwa	2.6	37.50
Magari yenye uwezo Mdogo	4	25.00
Mitambo na Vifaa vyake	8	12.50
Samani na Vifaa vingine	8	12.50
Vifaa vya THM na Tarakilishi	2.6	37.50

Mali ambayo inapitia uchakavu hufanyiwa tathmini ya uharibifu wakati wowote ambapo kuna viashiria vya matukio au mabadiliko yanaonyesha kuwa thamani halisi haiwezi kupatikana tena endapo Mali itauzwa ama Kubadilishwa.

Uchakavu hutambuliwa kwenye Mali kutoka tarehe ambayo mali husika iko tayari kutumika na hakuna uchakavu unaotambuliwa pindi mali imeainishwa kama Mali inayoshikiliwa kwa ajili ya kuuzwa, na vile vile husitishwa tarehe ambayo Mali itaacha kutambuliwa kama inayoshikiliwa kwa ajili ya kuuzwa.

b) Uharibifu wa Mali

Mali ambazo hazina ukomo wa maisha yenye manufaa hupimwa kila mwaka kutathmini kiwango cha uharibifu.

Mali ambazo zinapata uchakavu hupimwa kutathmini kiwango cha uharibifu wakati wowote wa matukio au Mabadiliko yanayo ambatana na viashiria vinavyoonyesha kuwa thamani halisi ya Mali haiwezi kupatikana tena endapo Mali itauzwa ama Kubadilishwa.

Thamani halisi inayoweza kurejeshwa ni ziada ya thamani ya Mali endapo itauzwa baada ya gharama za kuuza na thamani ya kimatumizi kuondolewa. Kwa madhumuni ya kutathmini uharibifu, mali zimewekwa katika viwango vya chini kabisa ambavyo kuna mtiririko wa Fedha unaotambulika (vitengo vya kutengeneza Fedha).

c) Bidhaa Zilizopo

zilizopo zinatambuliwa kwa thamani ya chini ya gharama za ununuzi au upatikanaji na thamani halisi inayoweza kupatikana zikiuzwa. Thamani ya Bidhaa inapatikana msingi wa 'Cha kwanza kuingia Cha Kwanza kutoka' (FIFO). Thamani halisi inayoweza kupatika bidhaa ikiuzwa inakadiriwa kwa kutambua bei inayokadiriwa ya kuuza ya kawaida ya biashara baada gharama

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

VIELELEZO NA MAELEZO KUHUSU TAARIFA ZA FEDHA KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022 (INAENDELEA)

za kuuza bidhaa husika kuondolewa. Bidhaa zote zilizopitwa na wakati na zilizoharibika hutengwa katika mwaka ambao hugunduliwa.

d) Wadaiwa wa Kibiashara na wengineo

Wadaiwa wanatambuliwa hapo awali kwa bei ya makubaliano na baadaye hupimwa kwa bei mwanzo ya makubaliano baada ya kuondolewa kwa kadirio la madai chechefu na yanayotia shaka.

Utengaji maalum hufanywa katika vitabu vya wadaiwa wa kibiashara inapothibitika haiwezekani kukusanya kiasi chochote kwa sababu zilizo nje ya Wasimamizi. Kiasi cha utengaji huo kinatambuliwa katika taarifa ya Faida na Hasara kwa mwaka husika.

Madai Chechefu huondolewa vitabuni baada ya kujiridhisha kuwa hatua zote kukusanya zimeshindikana na pia, baada ya kupata idhini kutoka kwa Bodi ya Wakurugenzi.

e) Madeni ya Kibiashara na Madeni mengine

Madeni ya kibiashara hayajumuishi riba yoyote na yanatambuliwa kwa kuzingatia thamani halisi inayotakiwa kulipwa katika siku zijazo kwa bidhaa na huduma zilizopokelewa bila kutoa fedha taslimu, kuwe au kusiwe na Taarifa ya kuandikwa ya fedha zinazidaiwa Kampuni.

f) Gharama Tengwa zinazotarajiwa

Utengwaji wa gharama zinazotarajiwa hufanywa wakati Kampuni ina jukumu la sasa lililotokana na matukio yaliyopita kukiwa na uwezekana kwamba rasilimali zinazojumuisha faida za kiuchumi zitahitajika kulipa deni na makadirio ya kuaminika yanaweza kufanywa kwa kiasi cha deni husika.

g) Tafsiri ya Sarafu za Kigeni

- **Sarafu ya Kiutendaji na Uwasilishaji wa Taarifa za Kifedha**

Taarifa za kifedha zinawasilishwa kwa Shilingi za Tanzania.

- **Miamala na Mizania**

Miamala ya sarafu za kigeni inatafsiriwa katika Shilingi za Tanzania kwa kutumia viwango vya ubadilishaji vilivyopo katika tarehe ya muamala husika.

Rasilimali za fedha na madeni ambayo yanatambuliwa katika sarafu za kigeni hutafsiriwa hadi Shilingi ya Tanzania kwa viwango vilivyopo katika tarehe ya Mizania.

Faida au Hasara zinazotokana na kubadilisha Fedha za kigeni na gharama za miamala husika pamoja na ongezeko au upungufu unaotokana na kutafisri Mali na Madeni yaliyo katika Sarafu za kigeni mwishoni mwa mwaka wa Fedha yanatambuliwa katika Taarifa ya Faida au Hasara na Mapato ya kina kwa mwaka husika.

h) Michango na Misaada

Tanganyika Farmers' Association mara nyingi hupokea michango na misaada kutoka kwa wafadhili mbalimbali. Kamati ya Utendaji ya Kampuni ikiwa na maoni kwamba, michango kama hiyo itaendelea kupokelewa; kwa hivyo, michango ya asili ya mtaji inatambuliwa katika taarifa za kifedha kama mtaji kwa Kampuni.

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

VIELELEZO NA MAELEZO KUHUSU TAARIFA ZA FEDHA KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022 (INAENDELEA)

i) Fedha Taslimu na Baki benki

Fedha taslimu na baki iliyoko Benki huwasilishwa katika Taarifa ya hali ya Fedha kwa thamani iliyochapishwa. Kwa madhumuni ya Taarifa ya mtiririko wa Fedha, Fesa taslimu na Fedha linganifu inajumuisha Fedha mikononi; Fedha zilizopo Benki; Amana za kawaida na Amana za muda maalum.

j) Utambuzi wa Mapato

Mapato ghafi yanajumuisha Mapato halisi yaliyopatikana kwenye huduma zilizotolewa na bidhaa zilizouzwa baada ya kodi yaongezeko la thamani na punguzo la bei kuondolewa. Uuzaji wa huduma unatambuliwa katika kipindi ambacho huduma hutolewa, kwa kuzingatia kukamilika kwa shughuli maalum iliyopimwa kwa msingi wa huduma halisi iliyotolewa kama sehemu ya huduma zote zinazopaswa kutolewa.

k) Mkopo wa muda mrefu

Katika mwaka husika Kampuni iliamisha mkopo kutoka benki ya NCBA kwenda benki ya NBC kwa madhumuni ya ujenzi na ukarabati wa Changamano la Kibiashara katika Kituo cha Manunuzi cha TFA. Mkopo huu unalipwa ndani ya miezi sitini (60) ikijumuisha Mkopo mama na riba kwa usawa wa kila mwezi kwa kiwango cha riba ya 16%.

Wasambazaji Wafadhili Pamoja na Barua za Baada ya Mikopo ya Uagizaji USD

Kusudi ni kufadhili uagizaji kutoka nje ya nchi na ununuzi wa ndani wa bidhaa. Muda wa makubaliano ni siku sitini (60) na siku tisini (90) mtawalia. Ada za barua za Mikopo is 0.75 kwa robo.

Dhamana za Mikopo zilizowekwa Pamoja na Maboresho Mengine ya Mkopo

(a) Dhamana Na. I

Dhamana mali ya Tanganyika Farmers Association Limited; iliyowekwa Rehani kisheria yenye namba C.T. No.055042/6 pamoja na 055026/1 zilizoko kando ya eneo la Viwanda la Barabara ya Uhuru na kuelekea Barabara ya Babati katika Jiji la Arusha mahususi ikiwa imesajiliwa kwa bei ya sasa ya soko ya TZS 30,650,000,000.00 (Shilingi za Tanzania Bilioni Thelathini na Mia Sita Hamsini Milioni)

(b) Dhamana Na. II

Dhamana ya mali ya Tanganyika Farmers Association Limited; iliyowekwa Rehani kisheria iliyopo kwenye kiwanja Na. 76 eneo 2E2, katika mtaa wa Boma, jijini Arusha yenye Na. C.T Na. 055020/22, ikiwa imesajiliwa kwa bei ya sasa ya soko ya TZS 3,777,000,000.00 (Shilingi za Tanzania Bilioni Tatu na mia Saba Sabini na Saba milioni tu) kwa ajili ya Mkopo na gharama zingine zote zinazohusiana na kiwango cha chini cha 125%.

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

VIELELEZO NA MAELEZO KUHUSU TAARIFA ZA FEDHA KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022 (INAENDELEA)

(c) Dhamana Na. III

Dhamana ya mali ya Tanganyika Farmers Association Limited; iliyowekwa Rehani kisheria iliyopo kwenye kiwanja Na. 100 eneo 'A', Sehemu ya 1 katika mtaa wa Boma, Manispaa ya Moshi yenye Na. C.T Na. 12454, ikiwa imesajiliwa kwa bei ya sasa ya soko ya TZS 1,650,000,000.00 (Shilingi za Tanzania Bilioni Moja na mia Sita Hamsini milioni tu) kwa ajili ya Mkopo na gharama zingine zote zinazohusiana na kiwango cha chini cha 125%.

(d) Dhamana Na. IV

Dhamana ya mali zote za kudumu na zisizo za kudumu za Kampuni ya Tanganyika Farmers Association Limited; iliyosajiliwa kwa bei ya sasa ya soko la TZS 10,350,765,000 (Shilingi za Tanzania Bilioni Kumi na mia Tatu hamsini milioni, mia Saba Sitini na Tano elfu tu) kufunika mkopo kituo na gharama zingine zozote zinazohusiana na kiwango cha chini cha 125%

5. MAPATO YA KILIMO

	2021/22	2020/21
	TZS '000'	TZS '000'
Pembejeo za kilimo na bidhaa zingine zinazohusiana	14,417,138	12,968,214
	14,417,138	12,968,214

6. MAPATO MENGINE

Kodi ya Pango iliyopatikana	2,040,739	2,018,553
Malipo ya Huduma	245,332	191,241
Mapato Mengineyo madogo madogo	304,928	-
Ada ya Mauzo iliyopokelewa	-	112,983
	2,590,999	2,322,777

7. GHARAMA ZA MAUZO

Bidhaa zilizokuwepo Mwanzo wa Mwaka	2,972,298	3,563,271
Manunuzi ya Bidhaa kwa Mwaka husika	14,921,248	11,298,406
	17,893,546	14,861,677
Bidhaa zilizokuwepo Mwisho wa Mwaka	(5,054,757)	(2,972,298)
	12,838,790	11,889,379

8. GHARAMA ZA KIUTAWALA

Tozo ya maendeleo ya ustadi (SDL)	31,073	33,332
Mfuko wa fidia ya wafanyikazi (WCF)	4,189	6,863
Mafunzo ya wafanyakazi	9,157	13,201
Ada ya wakurugenzi	17,847	20,419
Gharama za usafiri kwa Wakurugenzi	37,365	55,989
Gharama za mikutano wa bodi	79,194	64,033

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

VIELELEZO NA MAELEZO KUHUSU TAARIFA ZA FEDHA KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022 (INAENDELEA)

	2021/22 TZS '000'	2020/21 TZS '000'
Ada za usajili na uanachama kwenye Taasisi mbali mbali	10,200	15,270
Ada ya Ukaguzi	21,000	15,000
Michango na Misaada	2,405	2,236
Ustawi wa wafanyakazi na gharama za matibabu (ikiwemo likizo)	39,664	35,875
Ushuru wa muhuri	-	40
Magazeti na majarida	999	1,171
Gharama za usafi na mazingira	119,446	69,129
Gharama za Urekebishaji na matengenezo	132,221	7,838
Bima na leseni	51,893	53,872
Gharama za Umeme	14,560	69,158
Gharama na ada za Kisheria	26,586	7,899
Ada za Huduma za Kitaalamu	92,474	58,180
Simu, Posta na Mawasiliano mengine	32,287	27,871
Kodi za viwanja na Majengo	118,334	126,713
Mishahara ya Wafanyakazi – Makao Makuu	424,610	452,606
Michango ya NSSF – Makao Makuu	37,099	35,476
Uchapishaji na vifaa vya kuandikia	34,227	20,701
Usafiri na Usafirishaji	233,669	151,562
Burudani	9,653	8,222
Maji na uhifadhi	12,376	7,136
Gharama za ulinzi	128,951	117,623
Kiinua mgongo na mafao mengine	32,678	15,032
Gharama za mkutano mkuu	57,825	77,244
Gharama za kunywea – Makao Makuu	3	-
Bidhaa zilizopitwa na wakati na kuisha zilizokwisha muda wake	-	36,539
	1,811,984	1,606,230
9. GHARAMA ZA KUUZA NA KUSAMBAZA		
Mishahara na Ujira - Maafisa Mauzo	383,247	400,084
Michango ya NSSF – Maafisa Mauzo	35,271	33,625
Gharama za matangazo na masoko	78,521	45,862
Gharama za Uendeshaji magari	5	49,736
	497,044	529,307

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

VIELELEZO NA MAELEZO KUHUSU TAARIFA ZA FEDHA KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022 (INAENDELEA)

10. GHARAMA ZA MASUALA YA FEDHA	2021/22	2020/21
	TZS '000'	TZS '000'
Ada na Gharama za Benki	114,382	17,072
Riba ya Benki	1,343,063	1,037,357
Hasara/(Faida) ya Kubadilisha Fedha za Kigeni	26,618	(300,561)
	<u>1,484,064</u>	<u>753,868</u>
11. UWEKEZAJI KATIKA HISA		
Hisa za Happy Sausages	5,000	5,000
	<u>5,000</u>	<u>5,000</u>
12. BIDHAA ZILIZOPO		
Bidhaa Halisi	5,051,757	3,011,953
Bidhaa zilizopitwa na Wakati	3,000	-
	<u>5,054,757</u>	<u>3,011,953</u>
<i>Ondoa:</i> Tengo la Bidhaa zilizopitwa na Wakati	-	(39,655)
	<u>5,054,757</u>	<u>2,972,298</u>
13. WADAIWA		
Wadaiwa wa Kibiashara	1,607,279	1,532,549
Malipo ya Kodi ya mapema	-	10,940
Wadaiwa wengine	810,718	74,140
	<u>2,417,996</u>	<u>1,617,629</u>
14. FEDHA TASLIMU NA FEDAHA LINGANIFU		
Salio la Fedha Benki	280,177	662,833
Fedha Taslim	82,041	8,997
	<u>362,218</u>	<u>671,830</u>
15. NAKISI YA BENKI		
NCBA (T) LTD	-	1,177,289
	<u>-</u>	<u>1,177,289</u>
16. DHIMA ZA MUDA MREFU		
NCBA - MKOPO WENYE RIBA		
Mkopo wa Muda - TL I		
(Mkopo wa Muda ulioundwa upya, I & II)	-	5,781,129
Mkopo kwa ajili ya Bima	-	39,095
Mkopo wa Matumizi baada ya Bidhaa kuwasili	-	1,347,395
	<u>-</u>	<u>7,167,619</u>

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

**VIELELEZO NA MAELEZO KUHUSU TAARIFA ZA FEDHA
KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022 (INAENDELEA)**

	2021/22	2020/21
	TZS '000'	TZS '000'
NBC - MKOPO WENYE RIBA		
mkopo uliopokelewa	<u>8,000,000</u>	<u>-</u>
	<u>8,000,000</u>	<u>-</u>
17. DHIMA ZA KIBIASHARA NA NYINGINEZO		
Madeni ya Kibiashara	3,415,478	1,657,560
Amana za Wateja	271,009	-
Madeni Mengine	<u>249,737</u>	<u>80,136</u>
	<u>3,936,225</u>	<u>1,737,696</u>

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

**VIELELEZO NA MAELEZO KUHUSU TAARIFA ZA FEDHA
KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022 (INAENDELEA)**

18. MALI, MITAMBO NA VIFAA

	Ardhi	Majengo	Mitambo na Vifaa vyake	Samani na Vifaa vingine	Magari Makubwa na Madogo	Vifaa vya THIM na Tarakilishi	Jumla
Gharama/Thamani	TZS '000'	TZS '000'	TZS '000'	TZS '000'	TZS '000'	TZS '000'	TZS '000'
Iliyokuwa 1 November 2021	26,430,000	14,536,099	145,745	162,909	334,423	267,683	41,876,859
Nyongeza katika Mwaka	-	45,063	2,777	6,580	-	7,713	62,134
Ongезeko la Thamani	2,069,000	2,664,628	-	-	-	-	4,733,628
Iliyokuwa 31 October 2022	28,499,000	17,245,790	148,522	169,489	334,423	275,396	46,672,620
Uchakavu							
Iliyokuwa 1 November 2021	-	1,604,504	101,666	133,306	278,486	220,994	2,338,956
gharama kwa mwaka	-	182,265	5,857	4,523	13,984	18,366	224,995
Iliyokuwa 31 October 2022	-	1,786,769	107,523	137,829	292,470	239,360	2,563,950
Thamani Halisi kwenye Vitabu							
Iliyokuwa 31 October 2022	28,499,000	15,459,021	40,999	31,660	41,953	36,036	44,108,670
Iliyokuwa 31 October 2021	26,430,000	12,931,595	44,080	29,603	55,937	46,689	39,537,903

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

VIELELEZO NA MAELEZO KUHUSU TAARIFA ZA FEDHA KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022 (INAENDELEA)

19. KODI YA MAPATO YA SASA	2021/22	2020/21
	TZS '(000)'	TZS' (000)'
Hasara kabla Kodi	(2,669,687)	(2,358,857)
Kodi iliyokokotolewa kwa kiwango cha 30%	-	-
Athari za Kodi za:		
Gharama za Mwaka	-	-
Deni la Kodi lililoahirishwa/(Mali)	1,482,033	-
Rejesho la Kodi ya Mapato/ (Kodi ya Kulipwa)	<u>1,482,033</u>	-
 HESABU ZA KODI		
<i>Kodi ya Mapato iliyokuwepo mwanzo wa Mwaka</i>	-	-
Gharama za Kodi kwa Mwaka	-	-
Kodi ya Tengo maalum iliyolipwa kwa Mwaka	-	-
Kodi ya Zuo inayodaiwa	(141,060)	(140,664)
Kodi ya Mapato iliyokuwepo mwisho wa Mwaka	<u>(141,060)</u>	<u>(140,664)</u>
 20. KODI ILIYOAHIRISHWA		
Baki iliyokuwepo Mwanzo wa mwaka	-	-
Gharama za Kodi kwa Mwaka	1,482,033	-
Baki iliyokuwepo Mwisho wa mwaka	<u>1,482,033</u>	-
 Maelezo ya Kodi iliyoahirishwa ni:		
Mali, Mitambo na Vifaa (Bila Kujumuisha Ardhi)	1,467,172	-
Makadirio ya Hasara za Kodi	14,861	-
(Gharama)/ Rejesho la Kodi ya Mapato	<u>1,482,033</u>	-

21. UDHIBITI WA HATARI ZA KIFEDHA

a) **Hatari ya Viwango vya Riba**

Kampuni (TFA) haikabiliwi Jna hatari ya viwango vya riba kwa kuwa mikopo yake ya Benki na nakisi ya Benki ya benki ina viwango vya riba visivyobadilika.

b) **Udhibiti wa Hatari za Mikopo**

Hatari ya Mkopo humaanisha kwamba mhusika atashindwa kutimiza majukumu yake ya kimkataba na kusababisha hasara ya kifedha kwa kampuni. Kampuni ina Wapangaji wachache tu na wadaiwa wengine ambao huduma ya mikopo imeongezwa. Wateja wengine waliobaki hulipa mapema kabla ya huduma kutolewa. Thamani ya Jumla ya Wadaiwa inawasilishwa baada ya kutengwa kwa wadaiwa wenye madeni chechefu.

Kwa muktadha huo, kampuni haina hatari ya mkopo ya Mikopo kwa mshirika yeyote.

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

VIELELEZO NA MAELEZO KUHUSU TAARIFA ZA FEDHA KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022 (INAENDELEA)

c) **Udhibiti wa Hatari ya Sarafu za Kigeni**

Wapangaji wengi wa kampuni (TFA) hutozwa kwa Dola ya Marekani, kwa hivyo, hatari katika mabadiliko ya kiwango cha ubadilishaji sarafu za kigeni (USD) hujitokeza. Hatari katika viwango vya ubadilishaji fedha hudhibitiwa kwa kununua bidhaa kutoka kwa wasambazaji wa ndani na wasambazaji kutoka nje ya nchi kwa kutumia Dola ya Marekani.

d) **Udhibiti wa hatari ya ukwasi**

Kampuni inadhibiti hatari ya ukwasi kwa kudumisha akiba ya kutosha, vyanzo vya kibenki na vyanzo mbadala vya kukopa na kuendelea kufuatilia utabiri na mtiririko halisi wa fedha na kulinganisha ukomavu wa mali na madeni ya kifedha.

22. TAKWIMU LINGANIFU ZA KIHESABU

Ilipolazimika, takwimu linganishi za kihesabu zimerekebisha ili kuendana na mabadiliko katika uwasilishaji wa Taarifa za Fedha katika mwaka huu wa Fedha

23. SARAFU

Taarifa hizi za fedha zinawasilishwa kwa Shilingi ya Tanzania (TZS) kwa sababu hiyo ndiyo sarafu ya mazingira ya msingi ya kiuchumi ambayo kampuni inaratibu shughuli zake. Sarafu zinazotumika ni Shilingi ya Tanzania (TZS) na Dola ya Marekani (USD).

24. MAREKEBISHO YA MIAKA YA NYUMA

Refer to table below for details; Limbikizo la Mapato lilirekebisha ili kuelezea upya limbikizo la mapato lililobaki kufikia tarehe 31 Oktoba 2022. Rejelea jedwali lililo hapa chini kwa maelezo;

MAREKEBISHO YA MIAKA YA NYUMA

2021/22
TZS '000'

Gharama za kodi ya zuio za mwaka uliopita ambazo hazikurekodiwa kwenye akaunti ya Malimbikizo ya Deni la Kodi ya zuio.	56,973
Bidhaa zilizopitwa na wakati ambazo zimeidhinishwa kuondolewa kwenye vitabu.	20,903
Ankara za mapato ya malipo ya huduma ambazo hazikuingizwa katika kumbukumbu na Taarifa za Fedha ya mwaka uliopita.	(6,168)
Ankara za mapato yanayotokanayo na upangaji ambazo hazikuingizwa katika kumbukumbu na Taarifa za Fedha ya mwaka uliopita.	(41,810)
Kumbukumbu ya Rejesho la Mauzo yenye marekebisho ya nambari 1 yaliyofanywa kwa ankara iliyorekodiwa mara mbili.	1,400
Kumbukumbu ya Rejesho la Mauzo yenye marekebisho ya nambari 2 yaliyofanywa kwa ankara iliyorekodiwa mara mbili.	3,559
Kumbukumbu ya Rejesho la Mauzo yenye nambari 35269, 35274 na 35273 ambayo ni marekebisho yaliyofanyika kwenye Ankara iliyozidishwa bei kimakosa.	1,800

TANGANYIKA FARMERS' ASSOCIATION PLC (TFA)

VIELELEZO NA MAELEZO KUHUSU TAARIFA ZA FEDHA KWA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA 31 OKTOBA 2022 (INAENDELEA)

Kumbukumbu ya Rejesho la Mauzo yenye nambari JV59/10/2019 ambayo ni marekebisho yaliyofanyika kwenye Ankara iliyozidishwa bei kimakosa.	1,500
Marekebisho ya kiasi cha mtoa huduma ambacho kiliwekwa kimakosa kwenye akaunti ya Masurufu na kurekebishwa mara mbili.	25,781
Marekebisho ya kiasi cha mtoa huduma ambacho kiliwekwa kimakosa kwenye akaunti ya Masurufu mwaka 2020.	23,781
Bidhaa zilizoingizwa vitabuni mara mbili.	(500)
	281
Marekebisho ili kukubaliana na Bidhaa zilizokuwepo Mwanzo wa Mwaka.	42,659
Hasara za Kikodi zipelekwazo vipindi vya mbele na hifadhi ya uthaminishaji ambavyo kwa pamoja vilitambuliwa kimakosa kama Rejesho la Kodi ya Mapato ya sasa katika kumbukumbu na Taarifa za Fedha ya miaka iliopita Upotevu wa Ushuru unaoendelezwa na Marekebisho yalitambuliwa kimakosa kama mali ya sasa ya kodi katika taarifa za awali za fedha.	2,042,151
	<hr/> 2,172,309 <hr/>

25. MAHUSIANO YA KIBIASHARA PAMOJA NA MALIPO KWA WATU WA KARIBU NA KAMPUNI

Mahusiano ya ki malipo kwa mtu wa karibu ambaye ni Mkurugenzi Mtendaji wa Kampuni yalikuwepo, Miamala ifuatayo ilitekelezwa;

MIAMALA ILIYOFANYIKA	2021/22	2020/21
	TZS '000'	TZS '000'
Malipo (Tunzo) kwa Mkurugenzi Mtendaji	84,000	84,000
	<hr/> 84,000 <hr/>	<hr/> 84,000 <hr/>